



Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

7. august 2013

J.nr. 2013-4470

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har truffet principafgørelse om, at en nordisk statsborger med bopæl i Danmark er ligestillet med en dansk statsborger, når han søger kontanthjælp i Danmark. Afgørelsen er principafgørelse 37-13.

Dette støttes på § 3, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, hvoraf det fremgår, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter aktivloven.

Endvidere støttes afgørelsen på Nordisk konvention om social bistand og sociale tjenester, hvor artikel 4 lyder:

”Ved anvendelsen af den lovgivning i et nordisk land, som konventionen omfatter, ligestilles statsborgere i et andet nordisk land, der har lovligt midlertidigt ophold eller lovlig bopæl i landet, med landets egne statsborgere.”

For at en nordisk statsborger kan få ret til kontanthjælp, skal han på ansøgnings-tidspunktet opfylde de almindelige betingelser for kontanthjælp. Det betyder blandt andet, at personen skal have været ude for ændringer i sine forhold, der bevirker, at han ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til sin forsørgelse – populært sagt en social begivenhed.

Da en nordisk statsborger i Danmark er ligestillet med en dansk statsborger, behøver ændringer ikke at være udløst i Danmark. Dog skal ændringerne stadig have betydning på det tidspunkt, hvor han søger om kontanthjælp i Danmark.

Der er tidligere anlagt en anden fortolkning i besvarelser af spørgsmål fra Folketinget. Der henvises til svaret på S 4974 og S 4990 fra 2007.

Den hidtidige fortolkning har taget udgangspunkt i, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp. Men for udlændinge – herunder nordiske statsborgere - uden tilknytning til Danmark kunne en sådan hjælp typisk være hjælp i forbindelse med hjemrejse. For udenlandske statsborgere, der har arbejdet i Danmark, kunne der blive tale om hjælp til forsørgelse. Hvis en nordisk statsborger med forudgående tilknytning til Danmark – f.eks. i forbindelse med arbejde, samliv eller ægteskab – får behov for økonomisk hjælp, kan der således ydes hjælp til forsørgelse, hvis personen opfylder de almindelige betingelser for hjælp. Det betyder bl.a., at personen skal have været udsat for en social begivenhed, som medfører, at

personen ikke kan forsørge sig selv, personen skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, osv.

Med Ankestyrelsens fortolkning vil en kontanthjælpsmodtager, der er statsborger i et nordisk land, frit kunne flytte til Danmark og modtage kontanthjælp her, hvis pågældende ønsker at bo i Danmark. Den sociale begivenhed behøver ikke være udløst i Danmark, skriver Ankestyrelsen.

Nordiske statsborgere, som får behov for vedvarende hjælp – dvs. hjælp i mere end 6 måneder - kan hjemsendes, dog efter en vurdering af personens tilknytning til Danmark. Efter den nordiske konvention om social bistand og sociale tjenester kan en nordisk statsborger dog ikke hjemsendes på grund af vedkommendes behov for social bistand, hvis familieforhold, tilknytning til Danmark eller omstændighederne i øvrigt taler for, at personen bør blive her. Nordiske statsborgere kan ikke hjemsendes, hvis de har boet i Danmark i mere end 3 år.

Hjemsendelsesmuligheden bliver sjældent anvendt. I 2011 blev der hjemsendt 3 personer, der alle var nordiske statsborgere. I 2012 blev der ikke hjemsendt nogle.

Arbejdsmarkedsstyrelsen vurderer, at Ankestyrelsens afgørelse kan betyde, at kommunerne i enkelte tilfælde udbetaler kontanthjælp til personer, der tidligere ville have fået afslag på hjælp. Arbejdsmarkedsstyrelsen vurderer imidlertid, at ændringen ikke vil give anledning til, at betydeligt flere nordiske statsborgere fra andre nordiske velfærdsstater vil ansøge om og få bevilget kontanthjælp i Danmark. Derfor er vurderingen, at Ankestyrelsens afgørelse kun vil give anledning til ubetydelige kommunale merudgifter.

Beskæftigelsesministeriet vil følge op på, om afgørelsen giver anledning til en stigning i tilgangen af kontanthjælpsmodtagere fra de nordiske lande.

Venlig hilsen

Mette Frederiksen